

Advokátní kancelář Jasanská & Co.

PRÁVNÍ PORADNA

Praha – V posledních několika měsících jsme dostali do redakce řadu dotazů, týkajících se nových právních úprav v České republice. Navázali jsme tedy spoluprací s pražskou advokátní kanceláří Jasanská & Co., jejíž advokáti budou na vaše dotazy pravidelně odpovídat. Pokud budete mít nějaké další dotazy, pošlete nám je na mail: korol@1prg.cz.

Mgr. Ladislava Jasanská

Je švarcsystém nelegální prací?

Švarcsystém je zastřený pracovněprávní vztah, jehož cílem je úspora na povinných odvodech do státní pokladny (především sociální a zdravotní pojištění). Obvykle jde o vztah, kde na jedné straně stojí podnikatel (zpravidla společnost) a na druhé straně osoba samostatně výdělečně činná – OSVČ. Takováto OSVČ má často fakticky stejné podmínky jako zaměstnanci – pracuje v pracovní době, odměnu má fixně sjednanou bez ohledu na plnění sjednané služby, třetím stranám se jeví jako zaměstnanec nikoli jako samostatný podnikatel.

Pracovník, který není zaměstnancem, nýbrž obchodním partnerem svého „zaměstnavatele“, je levnější pracovní silou než klasický zaměstnanec. Zaměstnavatel vlastně předstírá, že se svým „zaměstnancem“ má obchodní vztah dvou samostatných podnikatelů, byť se ve skutečnosti jedná o výkon závislé práce.

Závislou prací je dle zákona výkon práce ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podří-

zenosti zaměstnance, kterou zaměstnanec koná osobně jménem zaměstnavatele a podle jeho pokynů.

Koná-li tedy OSVČ závislou práci, tedy jedná podle pokynů „odběratele“ (de facto zaměstnavatele), jeho jménem a na jeho odpovědnost, přičemž práci musí konat osobně, pak od ledna 2012 je popsán jednání kvalifikováno jako nelegální práce. Za tu pak mohou být sankcionováni jak OSVČ (de facto zaměstnanec), a to až do výše 100 000 Kč, tak odběratel (de facto zaměstnavatel), a to v rozsahu 250 000 Kč až 10 milionů Kč. To, že zákon ukládá kontrolnímu úřadu stanovit minimální pokutu ve výši 250 000 Kč je nové, v právním řádu ČR ne příliš časté a ukazující na skutečný záměr státu potírat švarcsystém.

Objednal jsem inzerát na funkční oděvy v časopise, rád bych objednal také uveřejnění článku, který vysvětluje jejich vlastnosti a výhody. Redakce časopisu tvrdí, že článek o funkčních oděvech musí být označen jako inzerce. Označení si nepřeji, protože článek potom bude chápán jako méně důvěryhodný, přestože v něm budou pravdivé informace. Je možné článek otisknout bez označení?

Článek, o kterém píšete, je tzv. advertorial. Jedná se o text, který budí dojem, že jde o obvyklý redakční článek, ale je zaplacen a někdy také připraven inzerentem. Název advertorial je složen z anglických slov advertisement – reklama a editorial – redakční článek. Na rozdíl od redakčních článků je obsah advertorialu kontrolován inzerentem s cílem podpořit jeho výrobky. Advertorial se považuje za reklamu. Zákon o regulaci reklamy požaduje, aby takový článek byl zřetelně rozlišitelný a oddělený od ostatního textu.

Také Kodex reklamy vypracovaný Radou pro reklamu stanoví, že kdokoli se na reklamu podívá, má okamžitě a bez podrobného čtení vidět, že jde o inzerci. Pokud je článek vytištěn ve stejném stylu jako ostatní redakční materiál, je třeba jej označit. Odpovědnost za řádné označení nese vydavatel – když reklamu neoznačí, hrozí mu vysoké pokuty.

Pokud by však článek o vlastnostech funkčních oděvů byl nezávisle zpracován redakcí nikoliv na základě objednávky, potom se nejedná o reklamu a článek nebude jako inzerce

označen. O objektivitě textu obvykle svědčí zmínění více různých konkurenčních značek, aniž by byla jedna z nich nápadně vyzdvihována či propagována pomocí kontaktů na výrobce, uvedením loga apod.

Dostali jsme do prodejny zásilku nového zboží. Bohužel jsem balík otevřela až za dva dny a zjistila jsem, že místo 12 košíl je v zásilce jen 11. Mám šanci to reklamovat?

Pokud zboží nepřišlo ve smluveném množství, pohlíží se na něj z právního hlediska jako na zboží vadné. Aby mohl kupující uplatnit své nároky z vad, je povinen zboží „podle možnosti co nejdříve, s přihlédnutím k povaze zboží“ po převzetí prohlédnout a o případných vadách informovat prodávajícího. Záleží tedy na okolnostech a každý případ je nutno posuzovat zvlášť. Ve Vámi popsaném případě je tedy důležité vědět (a prokázat) zda měla prodávačka objektivně možnost zboží dříve prohlédnout a zkontrolovat. Jinak se bude posuzovat situace, kdy jsou v prodejně čtyři prodavačky a přijde jim jedna zásilka za den, jinak se posoudí, pokud bude prodavačka jedna, prodejna plná zákazníků a podobných zásilek denně přijde dvacet.

Obecně může také kupující uplatnit své nároky z vad, aniž by zboží prohlédl při dodání, pokud je schopen jinak prokázat, že zboží bylo vadné při předání – to je ovšem ve Vámi líčeném případě poměrně obtížné představitelné. Situace by byla odlišná např. v případě, že by Vás prodávající výslovně ujistil, že zboží je bez vad (= i ve správném množství) nebo by se vadu snažil lstivě zastříti (= místo košíle by dno krabice bylo vyplněno tak, aby krabice vypadala plná). V těchto případech byste si mohl pro právu nárokovat doplnění zboží (odstranění vady) nebo slevu z kupní ceny. Pro uplatnění nároků je ovšem podstatné, jak již bylo řečeno výše, bezodkladně informovat prodávajícího – to by tedy mělo být prvním krokem každého kupujícího při zjištění jakékoli vady zboží.

Autor: Mgr. Ladislava Jasanská

Zvoní zaměstnancům hrana?

Pracovní poměr od smlouvy k výpovědi ve světle nové právní úpravy, judikatury a výkladů kontrolních orgánů. Advokátní kancelář Jasanská & Co. Vás zve na konferenci ve dnech 12.6.–13.6.2012. Přednáší advokáti, daňoví poradci, personalisté, soudci a pracovníci kontrolních orgánů. Program a podmínky přihlášení na www.jasanska.com v sekci Semináře a akce.